

KÖZGAZDASÁGRovatvezető: **Dr. Zakarlás János**, v. orszgy. képviselő.**Az ország gazdasági helyzetéről.**

A békeszerződést nyomon követő gazdasági korszakból kivezető utat mind máig megtalálni nem sikerült. Az ország vezetői minden észszerű és az ország helyzetét javítónak látszó eszmét, törekvést magukévá tesznek, hogy a mai helyzeten némi enyhülést teremtsenek. Sajnos, a javulást csak a pénznyomda gépeivel tudják elérni. Mai gazdasági életünk támaszpontja mezőgazdaságunk, termelésünk, állatállományunk fölöslege, kellőleg kiépített és rendbehozott vonalaink közvetítő szerepe, a dunai hajózás fővárosunkban való centralizálása és egy-két iparüzemünk fölös produktuma lehetne akkor, ha a fentieket rövid időn belül a világkereskedelem rendelkezésére tudnánk bocsájtani. Sajnos, a mai gazdasági életünk nagyon kevés árucikk kivételével behozatalra van utalva, a nagy behozattal szemben kivitelünk alig haladja meg az 50%-ot. (Pl. az 1921. évben behozatalunk 43.024 millió korona értékű, míg kivitelünk 22.289 millió korona értékű volt. Behozatalunknak csaknem 79%-a ipari gyártmányokra és félgyártmányokra esik. Ebből textilcikkre 54% számítható. További behozatali cikkeink voltak még: papiros %-ban, vasbőraru 7.5%-ban, ásványolajtermékek 3%-ban, vasipari termékek 6.6%-ban, gépek 4.5%-ban, vegyszeti cikkek 5.5%-ban. Kőszet és kokszt 2.5 milliárd korona, tűzifát közel 1 milliárd korona értékben hoztunk be. Kivitelünknek több mint a felét mezőgazdasági termékek tették. Örleményekből 5.382 millió, borból 1.683 millió, gyümölcsből 674 millió, gabonából 599 millió, főzelékfélékből és zöldségből 329 millió korona értéket vittünk ki.) Behozatalunk és kivitelünk közti 50%-os differenciát nem kell azonban az ország gazdasági helyzetére vonatkozólag tragikusan fölfogni. Ha megfigyeljük az egyes államok külkereskedelmi mérlegeit, azt tapasztaljuk, hogy ott, hol jólétezett ipar és kereskedelem van, a mérleg passzívával zárul, míg ott, hol ez aktívát mutat, a legnagyobb nyomort találjuk. A passzívának feltétlen elő kell állni akkor, ha az országnak kereskedelmi állapota normális, mert ez esetben a passziva csak úgy állhat elő: ha pl. kiviszek 1 millió korona értékű búzát olyan külföldi piacra, hol a kenyérmagvak nagy keresletnek örvendenek, az árai az itthoniaknál magasabbak és ott 150—200.000 korona haszonnal eladom, a kapott 1.200.000 koronán pedig külföldről olyan árut hozok be, amely az itteni piacon keresett, akkor a kivitt 1.000.000 korona ellenében 1.200.000-ért hozok be árut, ami egy 200.000 koronás minust jelent a kereskedelmi mérlegen, ami a valóságban ténylegesen nem létezik.

Egészen másképp áll a helyzet akkor, ha olyan cikket hozok be külföldről, amihez hitel igénybevételeivel jutok hozzá. Még ez sem mondható veszedelmesnek akkor, ha ezen vásárlást egyes egyének eszközlik, de katasztrófális lehet az államra, ha vevőként az államháztartás szerepel.

Behozatalunkban nagyon sok olyan tétel szerepel, melyet az állam öfenntartása érdekében kellett külföldről beszerezni. Ilyenek különösen a kőszén, tűzifa és olajtermékek.

Koronánk vásárló ereje napról-napra súlyos s ennek oka főleg az, hogy hónapról-hónapra 100 milliókat meghaladó papírpénz mennyiség hagyja el a pénznyomdánkat s ezen folytonosan szaporodó papírpénzünknek fedezete még ma is az, ami 1912—13. években volt. Súlyosbító hatással van pénzünk értékére azon körülmény, hogy a győztes hatalmak jóvátétel címén olyan mérhetetlen arany mennyiséget követelnek tőlünk, amit még csonkítatlan hazánk is legfeljebb 10—15 év alatt tudott volna előteremteni.

Kormányunk első és legszentebb feladata, hogy a munkára való törekvést, s a pénznek megbecsülését újra az emberi lelkekbe oltsa. Most, mikor pénzünknek alig van számba jövő vásárló értéke, nem volna szabad a takarékoság politikáját folytatni. Sokkal üdvösebb lenne az, ha az államháztartás arra törekedne, hogy az ország határain belül olyan iparvállalatok létesüljenek, melyeknek készítményei a behozattal fölöslegessé tennék. Nagy energiájú folyóvizeinket elektromos művek kiépítésével a közgazdaság szolgálatába kellene állítani. Ha ma az ország gazdasági helyzetének javítására a fenti értelemben 100 milliárd koronát fordítanának a mai értéktelen pénzünkéből, az új ipartelemek, gyárak egész seregét lehetne a termelés szolgálatába állítani. A forgalomban levő pénzünk azután lebélyegezés vagy azonnali átcsereléssel olyan mértékben vonnánk ki a forgalomból, hogy a forgalomban még megmaradó bankjegyeinkre a megkívánt fedezet, melyet az új nagyméretű termelés növelne, meg is legyen, ezzel pénzünk egyszerre elérné azt a színvonalat, melyen Európa többi államainak pénzei állanak.

Vasuti berendezésünk is nagy és sürgős reformokra szorul. Vasutaink teljesítő képességét mielőbb Közép-Európa legfeljettebb, biztosabb, gyorsabb, olcsóbb közvetítő eszközévé kell tennünk. Ezt csak úgy érhetjük el, ha a vasutvonalaink kellő kiépítésével lehetővé tesszük azt, hogy kelet és nyugat közötti áruforgalom hazánkon keresztül találja meg a legrövidebb s leggyorsabb utat.

Magyarország gazdasági és politikai jövője kizárólag attól függ, hogyan használja fel azt a természetadta szerencsés helyzetét, melyet alföldi fekvése, vizierőinek nagy energiája és a csonkítatlan Magyarország centralizált közlekedési rendszere nyújt. Ha mi a külfölddel összeköttetésben levő vonalainkat kellőképpen kiépítjük, kezdeményezői leszünk annak, hogy a szomszéd államok a velünk érintkezésben levő vonalaikat is szintén kiépítsék. Ezzel nemcsak gazdaságilag teszünk szolgálatot hazánknak, hanem az irredentizmus eszméinek is tántoríthatatlan zászlóvivői maradunk. Mert ha addig várunk, míg az utódállamok a közvetlen összeköttetésüket megépítik s így Magyarországot a transitóforgalom jelentékeny részéből ki is tudják kapcsolni, az esetben bucsút mondhatunk közlekedési fejlődésünknek, gazdasági életünk fellendülésének, de az irredentizmusnak is.

Gazdasági életünk fejlődésében gyökeres előrehaladás csak akkor lehet, ha a kormánynak sikerülni fog a munkások és a munkaadó között egységet teremteni s az így megalkotott békés viszonyt törvényes

Szittner és Hoffmann

Therapia laboratorium és dobozgyár r.-t.

SZEGED.

Telefon 5-09.

KÉSZIT:

Gyógyszerészeti dobozokat, papírárukat, kereskedelmi dobozokat, cukrászati dobozokat, díszműárukat, reklám cikkeket.

eszközökkel megvédeni. Az államhatalomnak törekednie kell, hogy a munkanélkülieknek munkaalkalmat biztosítson. Munkásbíróságokat állítson fel, hogy a jobb viszonyt a munkás és a munkaadó között szabályozza, törekednie kell arra, hogy a munkaközvetítés legteljesebb kiépítése, munkásbiztosító és nyugdíjintézetek felállítása és a munkásgyermek iskoláztatásának elősegítése a munkásjólét biztosítva legyen. Ezenkívül a lehetőséghez képest két-három évenként munkáskongresszust hívjon össze, hallgassa meg a felmerült panaszokat, azokat a lehetőséghez képest orvosolja.

Feltámadásunk legfőbb feltétele gazdasági életünk rekonstrukciója. Államháztartásunk mérlegét, a közlekedést és pénzügyeinket a legsürgősebben rendbe kell hoznunk s arra kell törekednünk, hogy ennek az országnak minden polgára a mai munka területen biztosítva lássa magának a létfenntartás eszközeit.

Lakatos Ferenc.

Főiskolai rovat.

Rovatvezető: Dr. Szandner Pál, egyet. tanár.

Egy táborba tömörül a magyar főiskolai ifjúság.

A pártokra tépett magyar társadalom teljes egysége felé az első hatalmas, példaadóan kezdeményező lépést tette meg a szervezett magyar főiskolai ifjúság: a *Mefhosznak* és *Turul Szövetségnek* anynyira várt és követelt egységesítő tárgyalásai a befejezés stádiumához érkeztek el. A főiskolások, mintegy 20.000 főt számláló két nagy tábora egy tömegbe tömörült. Az egységes világnézeti alapon: a keresztény és magyar alapokon fölépülő (Nagymagyarország-akarásán eddig külön utakon járó és külön munkálkodó nagy diákszervezetek ezzel megteremtették szellemi, meggyőződésbeli egységükön túl a külső, *fizikai* egységet s az elkövetkező nehéz harcokban vállalva küzd a *jövendő* magyarság. Az új egységben tökéletes együttműködésben épít, harcol, dolgozik és védelmezi a magyarfaj legszentebb javait a Turul egyesületeinek bajtársi hadserege, s a Mefhosz külföldi összeköttetései, gazdasági tőkéivel támogatott kulturális energiája. Lélekemelő tudat ez: a pártviszályoktól hangos Csonkamagyarország ifjúsági vezérei túl tudták tenni magukat a személyi érvényesülés féltékenykedésein, pártszempontokon, a vezérkedési viszketegségeken s éretten és józanul fogtak kezét, abban a tudatban, hogy az ország megmentése nem erőtlen frakciók privilegiuma, de az *ekységében hatalmas egész ifjúság missziója*. Minden dicséret a kezdeményezőké, minden elismerés azoké, akik a forradalom szellemének újbóli fölszínretörése veszedelmében megértették az idők intő szavát, s kezét nyújtották egymásnak az egyesülés nagy művében.

Az egység tárgyalásait Nagy Iván, Mefhosz elnök kezdeményezésére, — az egység művét fáradhatatlanul munkálkodó *Szefhe* közvetítette a bajtársi szövetség vezérségével. A mindkét oldalról elemmentaris erővel megnyilvánuló egység akarás végre elhozta a végső eredményt s Nagy Iván és Csanády György, a Mefhosz, *Velcsov* György és dr. *Csik* Sándor a Turul részéről már csak az utolsó formai megállapodásokon munkálkodó bizottság hivatott vezetői. S az őszi tanév kezdetén már az egész magyar ifjúság egy törhetetlen, szilárd frontban állítja harcba egyesült bajtársi, sport, gazdasági és kulturális erejét az egységes és magyar Nagymagyarország csata-

mezején, — irgalmatlan ellenfeleként minden idegen faj vezette felforgató törekvésnek.

*

Ez egység jegyében nyílt meg kedden a magyar diákság második konferenciája, az egész ország főiskolai egyesületeinek részvételével,

Horthy Miklós kormányzó hódolatteljes üdvözlése után Nagy Iván válaszolt a következő év programját. Rámutatott arra, hogy az ifjúságnak fajvédelmi politikát minden támadás ellen meg kell védelmeznie. *A numerus clausus a magyar főiskolai ifjúság követelte és teremtette meg, tehát eltörlését semmiképpen sem fogja megengedni*. Teljes erővel fog munkálkodni a *Mefhosz* az ifjúság gazdasági megerősödésén is, így a *lágymányosi diáktelep fölépítésével*, valamint az amerikai diáksegítő akcióra támaszkodva, amely a turnovi nemzetközi kongresszus határozatai alapján kizárólag a *Mefhoszon keresztül fogja segíteni az ifjúságot*. A januárban egy millió korona alaptőkével megteremtett *Centrum-kiadóvállalat a tankönyvellátást veszi őszre kezébe*, végül a diákság az ez évben oly szép eredményekkel működött *Centrum ifjúsági szervezetekkel együtt egy ifjúsági hitelszervezetet fog létesíteni*, amely magában foglalja majd az összes ifjúsági üzemeit. A főiskolai hallgatóság kulturális propaganda munkájában főcéljaul a *félrevezetett magyar munkásság tanítását és fölvilágosítását tűzte ki maga elé*. Munkástanfolyamokon és falusi kiszállásokkal a falu népe előtt fogja a magyar föld népét szoros testvéri szövetségre és egy meggyőződésre nevelni a magyar nemzeti alapon álló egyetemi diáksággal. Az integritás visszaszerzésére szükséges testi és lelki edzettséget és fegyelmelzottséget *hathatósabb sportprogrammal* óhajtja az ifjúságba belénevelni s a *sportnak a főiskolákon kötelezővé tételét sürgeti és követeli*.

Utána *Csanády* György, a *Szefhe* országos elnöke, — az egység tárgyalásainak vezetője, — számolt be nagyszabású beszédében az ifjúság egységesítés szervezésének munkájáról. Válaszolt a multban szervezetlen s a szervezkedés munkájában erős szövetségekké tömörült ifjúság törekvéseinek történetét s rámutatott arra, hogy a tökéletes egységet eddig sem világnézeti különbségek, hanem a szervezkedési alap különbözősége, tehát tisztán külső körülmények odázták el. Kifejezésre juttatta törhetetlen hitét és akaratát, hogy ez utolsó, teljes megértésben lefolyt tárgyalások a legrövidebb időn belül megteremtik az oly régen vajudó teljes egységet.

Költői szárnyalású beszédét nagy lelkesedéssel hallgatta végig a konferencia s *Rájk* Lajos, *Mészáros* Bethlen Gábor körüli, *Vojnich* Szent Imre körüli kiküldöttek, *Doleschall*, *Kolosváry-Borcsa* és mások hozzászólásai után elfogadta a határozati javaslatot, amelynek értelmében négy tagu alapszabálymódosító bizottság ül össze, a Turul szövetség négy tagu bizottságával, hogy a két szövetség alapszabályainak összehangolását elvégezze.

E nagyjelentőségű határozattal a magyar ifjúság megbonthatatlan egysége biztosítva van. Huszezer egyet akaró koponya, egy-fegyelem vezette ököl egyesül egy szent háborúra. És ezt jó lesz tudomásul venni mindenkinek, aki még ma is a pártoskodás katlanait fűti, aki gyűlölködést próbál szítani magyar és magyar között. Az ifjúság példát mutatott, de ereje tudatában követelni is fogja példájának követését. Ezt az egységet pártjelszavakkal, üres szolamokkal, idegen eszmékkel megbontani nem lehet többé. Törhetetlen falanxa ez az integer és keresztény Magyarország, amelyen meg fog törni minden destruktív törekvés.

KBM.